

De Esplanade, een nieuwe verblijfsplek in Almere

Almere is in veertig jaar gegroeid naar een stad met meer dan 200.000 inwoners. Vanuit het programma 2.0 werken de gemeente Almere, de provincie Flevoland en het Rijk onder andere aan het versterken van het 'Hart van de Stad', met als doel de binnenstad levendiger, verrassender en aantrekkelijker te maken voor de hele regio. De Esplanade is één van de acht binnenstadspelen, waar wordt ingezet op een verbeterde verblijfskwaliteit. Het is een plein op een belangrijk schakelpunt in het centrum van Almere, daar waar de binnenstad overgaat in het grote Weerwater.

Auteur: Judith de Krijger

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

'De Esplanade was in de oude vorm een evenementenplein', vertelt Marijke Kuijpers, programmamanager bij de gemeente Almere. 'Ooit ontworpen door een Franse architect en grootschalig, stenig en open ingericht. Het evenementenplein en al die verstening pasten niet meer in de ambities van de gemeente Almere. De verhoogde binnenstad liep door tot de Esplanade en daar hield het op. Er was totaal geen verbinding tussen het water en het centrum. We hadden een parel van een locatie in een prachtig gebied liggen, die nauwelijks gebruikt werd, behalve bij evenementen. Zonde!'

Eigen identiteit

'De reden om de Esplanade te herinrichten was tweeledig', vervolgt Kuijpers. 'Met het programma 2.0 proberen we het Weerwatergebied te activeren, onder andere met een recreatieve route voor wandelaars, hardlopers en fietsers. Daarnaast is de Esplanade één van de acht pleinen in de binnenstad van Almere die we een eigen identiteit hebben gegeven. Voor de Esplanade is dit "Vakantie in eigen stad", een plek waar je ontspant, in contact komt met het water, aan watersport doet, flaneert, afspreekt en tot rust komt.'

Samenspraak met centumpartners

Door middel van een aanbestedingsprocedure werd Echo Urban Design gevraagd om het ontwerp van de openbare ruimte van de Esplanade op zich te nemen. Linde Elsinga, landschapsarchitect bij Echo Urban Design, vertelt: 'Samen met mijn collega Robbert Jan van der Veen ben ik aan de slag gegaan met het ontwerp. We vonden het heel belangrijk dat de centumpartners input zouden geven, zodat we een ontwerp konden maken dat aansluit bij de wensen van de gebruikers en bij de identiteit van de stad. De Esplanade moest een fijne verblijfsplek worden als onderdeel van het Rondje Weerwater, met verbinding met de binnenstad, maar ook absoluut toegankelijk blijven voor grootschalige evenementen, zoals de triatlon en het Bevrijdingsfestival op 5 mei. Daarnaast moest er voldoende aandacht in het ontwerp komen voor het vergroenen van het plein, waardoor de leef- en verblijfskwaliteit verbeterd zouden worden.'

Simpel ontwerp

'Het ontwerp is eigenlijk heel simpel', vervolgt Elsinga. 'Het bestaat uit slechts drie ingrediënten: gras, asfalt voor de paden en witte Solidbetonbanden, die Struyk Verwo Infra geleverd

3 min. leestijd

heeft. Dat maakt het ontwerp herkenbaar, simpel en toegankelijk. De witte banden geven een mooi contrast met het donkere asfaltmateriaal en zorgen voor een mooie wisselwerking. Wit is natuurlijk een kwetsbare kleur en ook gevoelig voor vandalisme. Daarom hebben we in het voorstadium van het ontwerp al met Struyk Verwo Infra besproken hoe we de banden netjes en wit kunnen houden. Gelukkig hebben zij daar veel ervaring mee en konden ze ons hierbij goed adviseren. De Solid-banden kunnen worden gecoat, waardoor graffiti makkelijk verwijderd kan worden of zelfs niet eens blijft zitten. En het beton is glad afgewerkt, waardoor vuil minder goed blijft plakken.'

Indirect licht

'Een ander belangrijk uitgangspunt was dat we het plein op alle dagdelen en in alle seizoenen

een levendige uitstraling wilden geven. Om dat te laten slagen, hebben we gekozen voor een natuurstenen watertrap en extra bijzondere sierverlichting in de Solid-banden. In de banden is indirect licht verwerkt, dat je overdag niet ziet. Maar zodra de schemering invalt, kun je de mooie lijnen van de witte banden volgen, waardoor het hoogteverschil tussen centrum en water wordt benadrukt.'

Breinbrekers

Het hoogteverschil leidde overigens wel tot een paar breinbrekers. Elsinga: 'Hoe moesten we er bijvoorbeeld voor zorgen dat de paden vloeiend genoeg zouden zijn voor voetgangers en fietsers, maar ook voor mensen die minder goed ter been zijn? De hellingbaan moest zo flauw zijn dat iedereen er toegang toe zou hebben. Dat leverde een paar wijzigingen in het ontwerp op.' Marcel Verkaik, projectmanager bij Antea Realisatie, kwam juist voor heel andere uitdagingen te staan. 'We hadden te maken met een heel kort tijdsbestek om alle werkzaamheden uit te voeren. Na drie maanden voorbereiding konden we in oktober 2019 starten met de uitvoering. Tien maanden later moest het nieuwe plein opgeleverd worden, zodat het WK triatlon, dat eigenlijk in september 2020 zou plaatsvinden, doorgang kon vinden. Maar toen kwam corona om de hoek kijken. We kregen te maken met leveranciers uit China en Hongarije die met materialen voor de grens vast stonden. En er was een onvoorzien ondergronds waterprobleem dat verholpen moest worden. Dankzij de buitengewoon goede samenwerking met alle leveranciers is dit goed gekomen. Het integreren van de ledverlichting in de zitelementen was ook een kleine uitdaging, maar in overleg met de ledleverancier en Rick Bron van Struyk

ACHTERGROND

Verwo Infra konden we ook dat oplossen. Ik ben er ontzettend trots op dat we samen met 60 onderaannemers en leveranciers en nog eens 150 betrokkenen op de werkvloer een uniek project als dit in zo'n korte tijd hebben kunnen voltooien.'

'We hadden te maken met een heel kort tijdsbestek om alle werkzaamheden uit te voeren'

Ontwerp komt tot leven

Nog geen vijf minuten na het verwijderen van de bouwhekken in augustus stroomde de Esplanade vol met bezoekers. Freerunners, picknickers, kinderen die speelden op de watertrap ... het ontwerp kwam tot leven. Elsinga: 'Een project is voor ons geslaagd als de details die je hebt geschetst in werkelijkheid kloppen. Maar het ultieme succes is dat de mensen die de buitenruimte bezoeken het ontwerp gaan gebruiken zoals je het had bedacht. En er soms zelfs een extra laag aan toevoegen waar je zelf niet aan had gedacht. Pas dan draag je het echt over aan de gebruikers – en dat gebeurde. Almere is een prachtig en functioneel plein rijker!'

